

7 0 . . .
.
. S T U .
.

PERIODIKUM SLOVENSKEJ TECHNICKEJ UNIVERZITY V BRATISLAVE

Akademický rok 2007–2008 október

Ročník XIV. / XLVI./

SPEKTRUM²

Venované 70. výročiu založenia
Slovenskej technickej univerzity v Bratislave

SPEKTRUM²

OBSAH

- 1 Kolégium rektora STU **INFORMUJE**
- 1 Vedecká rada STU **INFORMUJE**
- 1 Vedenie STU **INFORMUJE**
- 2 Otvorenie akademického roka 2007/2008
v znamení 70. výročia založenia Slovenskej technickej univerzity v Bratislave

SPEKTRUM STU

Technik – revue slovenských technikov, 9 ročníkov – 1940-1949;

Technika – závodný časopis SVŠT, 9 ročníkov – 1958-1967;

Technika – revue SVŠT, 2 ročníky – 1968-1970;

Technika – spravodajca SVŠT, 8 ročníkov – 1982-1990;

Informácie STU, 5 ročníkov – 1990-1994

Šéfredaktor: Dušan Petráš

Zodpovedná redaktorka: Iva Šajbidorová

Grafická koncepcia: Matúš Lelovský, Juraj Blaško

Grafická úprava: Ivan Páleník

Redakčná rada: Pavel Čičák, Kvetoslava Ferková, Maroš Finka, Martin Halaj, Miroslav Hutňan, Gabriel Juhás, Valéria Kocianová, Ivan Páleník, Dušan Petráš, Milan Petráš (predseda), Tatiana Sikorová, Eva Troščáková.

Tlač: Vydavateľstvo STU, Bratislava.

Registrácia: MK SR 1334/95. TS: 09. ISSN 1336-2593.

Nepredajné. Uzávierka čísla: 5. októbra 2007.

Za obsah dodaného príspevku zodpovedá jeho autor. Redakcia nemusí súhlasiť so všetkými publikovanými názormi.

Kolégium rektora STU INFORMUJE

Kolégium rektora STU rokovalo 10. septembra 2007 v Bratislave. Témy rokovania boli: **Oslavy 70. výročia založenia STU.** Na zasadaní boli detailne prerokované všetky informácie týkajúce sa organizácie a priebehu osláv 70. výročia založenia STU, ktorých ťažisko je v dňoch 27. – 28. 9. 2007. Rektor informoval, že 27. 9. 2007 je rektorské voľno.

Analýza spotreby energií a energetická koncepcia STU. Prorektor F. Janíček predložil na rokovanie dva písomné materiály k tomuto bodu. Analytický materiál uvádza náklady na energie, ktoré boli prepočítané na osobu aj na plochu pre každú súčasť STU osobitne a sú tam uvedené veľké rozdiely medzi fakultami. Druhý materiál obsahuje návrhy opatrení na zlepšenie súčasného stavu. Navrhol vypracovať energetické audity jednotlivých objektov STU, ktoré spresnia výšku potrebných investícií a stanovujú postupnosť realizácie opatrení. Rektor STU uviedol ďalšie informácie najmä ohľadom možných zdrojov financovania opatrení navrhovaných v energetickej koncepcii STU do budúcnosti.

Organizačná smernica – Obstarávanie tovarov, služieb a stavebných prác na STU. Kolégium rektora STU prerokovalo tento prepracovaný písomný materiál prorektora Janíčka, ktorý už bol schválený na rokovaní vedenia STU a bol daný aj na vedomie dekanom fakúlt STU. Väčšina fakúlt STU je za to, aby sa verejné obstarávanie robilo centrálné na Rektoráte STU. Za týmto účelom bude vydaná nová organizačná smernica.

Návrh MŠ SR na transformáciu MLC na výskumné centrum STU. Medzinárodné laserové centrum (MLC) vzniklo deblokáciou dlhu Ruskej federácie a bolo priamo riadené Ministerstvom školstva SR. V súčasnosti prebiehajú rokovania s MŠ SR o transformácii MLC na výskumné centrum STU. Prorektor Redhammer informoval o stave majetku MLC, jeho umiestnení, prístrojovom vybavení, úspešnosti v projektoch a finančnom zabezpečení. Prioritou pre STU je získať toto centrum ako celok, zabrániť jeho deleniu.

Vízie v oblasti vedy a techniky. Prorektor R. Redhammer predložil na rokovanie písomný materiál obsahujúci návrh 9 bodov, ktoré by mali pomôcť naplniť dlhodobý zámer rozvoja STU v oblasti vedy a výskumu, ako aj odporúčania hodnotiteľov EUA pre STU. Pripomienky členov KR STU sa týkali potreby vykonať hlbšiu analýzu doterajšieho stavu na STU a praktických problémov, ktoré v súčasnosti zabraňujú vytvárať nadfakultné riešiteľské kolektívy.

Vzdelávací program znalostného manažmentu – projekt ESF. Prorektor R. Redhammer informoval o projekte, ktorého cieľom je formou prednášok a seminárov prispieť k rastu konkurencieschopnosti zamestnancov a zvýšiť celkovú kvalitu ľudských zdrojov zlepšením prepojenia vzdelávania a praxe. Hlavnými oblasťami vzdelávania projektu sú nové a obnoviteľné zdroje energie, biotechnológia a biomedicína, spoločnosť, veda a civilizačné výzvy. Centrálny bod na komunikáciu s Univerzitou Komenského, ktorá projekt získala, bude na rektoráte STU.

Ing. Pavel Timár, PhD., vedúci úradu rektora

Vedecká rada STU INFORMUJE

Rokovanie VR STU otvoril jej predseda prof. Ing. Vladimír Bálež, DrSc. Na úvod zasadnutia odovzdal menovacie dekréty novým členom VR STU a Medailu STU **Dr. h. c. prof. Ing. Baltazárovi Frankovičovi, DrSc.**, ktorý predniesol pred vedeckou radou krátky príhovor.

Členovia vedeckej rady prerokovali a schválili návrhy na vymenovanie za profesorov:

doc. Ing. Ernesta Gondára, PhD., (SjF) za profesora v odbore strojárské technológie a materiály.

doc. Ing. Štefana Schmidta, PhD., (FCHPT) za profesora v odbore chémia a technológia požívateľín.

doc. Ing. Ladislava Dedíka, DrSc., (SjF) za profesora v odbore metrológia.

doc. Ing. Mariána Peciara, PhD., (SjF) za profesora v odbore procesná technika.

doc. Ing. Júliusa Círaka, PhD., (FEI) za profesora v odbore fyzikálne inžinierstvo.

VR STU hlasovaním schválila návrh na udelenie titulu doctor honoris causa **prof. Dipl. Ing. Dr. techn. Petrovi Skalickému** a návrhy na udelenie čestného titulu profesor emeritus **prof. Ing. Dušanovi Bustinovi, DrSc.**, a **prof. Ing. Jánovi Miklešovi, DrSc.**

Ing. Daniela Hadeková, tajomníčka VR STU

Vedenie STU INFORMUJE

Rokovania vedenia STU sa uskutočnili v dňoch 3. a 24. septembra 2007. Vedenie STU sa na nich okrem bodov prerokovaných v kolégiu rektora zaoberalo nasledujúcimi témami:

Správa o činnosti CKP STU. Na STU vzniklo Centrum kariérneho poradenstva, ktorého cieľom je pomáhať absolventom našich fakúlt získať pracovné miesta v priemyselných podnikoch zodpovedajúce ich kvalifikácii. Materiál predložený na vedenie obsahoval informácie o doterajšej činnosti CKP, niektoré kvalitatívne a kvantitatívne ukazovatele jeho činnosti, ako aj pozitívne ohlasy na činnosť CKP zo strany priemyslu.

Informácia o podujatí EÚ Noc výskumníka. Prorektor R. Redhammer predložil na rokovanie písomný materiál obsahujúci informácie o podujatí EÚ financovanom zo 7. RP EÚ na výskum a vývoj. Materiál obsahoval aj zoznam hlavných podujatí, ktoré budú na Slovensku. Jedno z podujatí malo názov „Univerzity v noci“. Uskutočnilo sa 28. 9. 2007 ako vedecká show v Auparku v Bratislave a deň otvorených dverí na univerzitách v Bratislave, Zvolene a Košiciach.

Fondy rozvoja výskumu na STU. Na Slovenskej technickej univerzite plánujeme zriadiť fondy rozvoja výskumu – Fond mladých, Motivačný fond a Fond prefinancovania projektov MVTs. Prorektor R. Redhammer predložil na rokovanie písomné materiály obsahujúce podmienky zriadenia a pravidiel fungovania uvedených fondov. Prvé dva fondy sú nenávratné, tretí je návratný z pohľadu financií. Fond na podporu mladých výskumníkov bude zriadený za účelom zvýšenia kvality doktorandského štúdia, podpory rozvoja osobnosti, samostatnosti a kreativity mladých výskumníkov. Motivačný fond bude zriadený na STU za účelom zvýšenia účasti pracovníkov STU v medzinárodných projektoch, ako nástroj na podporu motivácie podávať návrhy projektov spolu so žiadosťami o ich financovanie. Fond na prefinancovanie projektov medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce bude zriadený na STU najmä za účelom riešenia projektov rámcových programov EÚ a zvýšenia úspešnosti pracovníkov STU pri riešení týchto projektov. V súčasnosti prebiehajú rokovania o modeloch a zdrojoch prefinancovania týchto fondov. **Implementácia novely zákona o vysokých školách do interných predpisov STU.** Vedenie STU prerokovalo písomný materiál k tejto téme. Materiál obsahuje zoznam vnútorných predpisov STU, ktoré budú musieť byť v súvislosti s novelou zákona o vysokých školách aktualizované vrátane ich termínov prerokovania a schvaľovania v AS STU a vedení STU.

Ing. Pavel Timár, PhD., vedúci úradu rektora

Otvorenie akademického roka 2007/2008 v znamení 70. výročia založenia Slovenskej technickej univerzity v Bratislave

70

Dňa 27. septembra 2007 sa pre vyše 18 000 študentov začal na Slovenskej technickej univerzite v Bratislave nový akademický rok. Slávnostné otvorenie sa nieslo v znamení osláv 70. výročia založenia tejto najväčšej technickej vzdelávacej inštitúcie na Slovensku. Slovenská technická univerzita bola zriadená 25. júna 1937 v Košiciach pod názvom Vysoká škola technická Dr. M. R. Štefánika. Nadviazala na tradíciu Banskej akadémie, ktorá bola založená v roku 1762 v Banskej Štiavnici a ktorá svojou vysokou odbornou úrovňou patrila medzi najlepšie technické vysoké školy tej doby. Do svojho terajšieho sídla v Bratislave sa škola presťahovala v roku 1939 už pod novým názvom Slovenská vysoká škola technická (SVŠT) a zákonom SNR s účinnosťou od 1. apríla 1991 prijala súčasný názov Slovenská technická univerzita.

Slávnostné zasadnutie vedeckej rady a akademickej obce k otvoreniu nového akademického roka sa konalo 27. septembra 2007 v Aule A. Stodolu na Strojníckej fakulte STU. Po zaznení zvukov hymny sa ujal slova prorektor STU prof. Ing. Dušan Petráš, PhD., ktorý akciu moderoval.

Úvod patrilo privítaniu hostí – Dušana Čaploviča, podpredsedu vlády SR, Lubomíra Jahnátka, ministra hospodárstva, Ferdinanda Devínskeho, predsedu výboru NR SR pre vzdelávanie, vedu, šport a mládež, Jozefa Habánika, štátneho tajomníka Ministerstva

školstva SR, zástupcov diplomatického zboru, zástupcov samosprávy, magnificencií, rektorov hostujúcich univerzít, honorabilít, prorektorov hostujúcich univerzít, spektabilít, dekanov hostujúcich fakúlt.

Zároveň boli srdečne privítaní všetci akademickí funkcionári univerzity, členovia akademických senátov a vedeckých rád univerzity a fakúlt, ako aj všetci pedagógovia, pracovníci i študenti Slovenskej technickej univerzity.

Príhovor rektora STU prof. Ing. Vladimíra Báleža, DrSc.

Stretávame sa dnes na pôde Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, aby sme si spoločne pripomenuli 70. výročie jej vzniku.

Dovoľte mi pri tejto príležitosti pripomenúť, že počiatky vysokého technického školstva na Slovensku sú späté so vznikom Banskej akadémie v Banskej Štiavnici, ktorej 245. výročie vzniku si práve tento rok pripomínáme. Jej založenie v roku 1762 sa stalo významným medzníkom vo vývoji nielen vysokého technického školstva na Slovensku, ale aj vo vývoji vysokého technického školstva celej Európy. Bola to práve Banská akadémia v Banskej Štiavnici, kde sa prvýkrát začali prednášať aj technické disciplíny univerzitným spôsobom.

Od začiatku svojej činnosti mala štiavnická akadémia, vzhľadom na vtedajšie spoločenské pomery aj ďalšie priority – bola bezplatná, prístup na ňu mal každý, kto splnil odborné požiadavky, bez ohľadu na svoj pôvod a počas štúdia dostával každý študent štipendium. Bola známa vysokou odbornou úrovňou profesorov, modernými vyučovacími metódami, ako aj zavádzaním nových teoretických poznatkov do praxe.

28. septembra 1794 vysoko vyzdvihol vyučovacie metódy štiavnickej akadémie najmä laboratórne vyučovanie chémie a navrhol ich prevziať pri vyučovaní fyziky a chémie v novozaloženom ústave pre výchovu inžinierov Parížskej polytechniky, prvej vysokej školy tohto druhu na svete, založenej v roku 1794. Prostredníctvom nej sa akadémia v Banskej Štiavnici stala vzorom aj pre ďalšie podobné inštitúcie v celej Európe.

Nebola to náhoda, že táto vysoká škola vznikla práve na Slovensku. Slovensko bolo už v stredoveku známe svojím nerastným bohatstvom najmä zlatom, striebrom, meďou a železom. Povestné kremnické zlaté dukáty, razené v jednom z najstarších výrobných podnikov v Európe, pracujúcim bez prerušenia od roku 1328 až dodnes – v Kremnickej mincovni – sa stali vyhľadávaným platidlom v celej Európe.

Počas svojej viac ako 150-ročnej úspešnej činnosti Banská akadémia vytvorila technickému vzdelávaniu na Slovensku bohaté tradície, na ktoré obnovením výchovy banských a lesných inžinierov v prvom desaťročí svojej činnosti nadviazala práve naša univerzita.

História prvej polytechniky na Slovensku, dnešnej Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, sa začala písať 25. júna 1937, keď bola zriadená Vysoká škola technická Dr. Milana Rastislava Štefánika so sídlom v Košiciach. Jej konštituovanie, aj keď spočiatku len s tromi oddeleniami stavebného a zememeračského inžinierstva, bolo významnou udalosťou v dejinách Slovenska. Zároveň bolo vyvrcholením takmer dvadsaťročného úsilia všetkých pokrokových síl národa o jej zriadenie. V tomto úsilí, ktoré prerástlo doslova v mohutný kultúrno-politický zápas sa angažovali viaceré osobnosti, medzi ktorými vynikli najmä dvaja profesori – Michal Ursíny a Juraj Hronec, v tom čase pôsobiaci na Českej vysokej škole technickej v Brne a študujúca mládež, reprezentovaná vysokoškolskými spolkami v Bratislave, Brne a v Prahe.

Novozriadená technika sa napriek ťažkým medzinárodným i vnútro-politickým podmienkam, po presťahovaní z Košíc do Martina a neskôr do Bratislavy úspešne rozvíjala a vo výchove technickej inteligencie na Slovensku si postupne vydobyla dominantné postavenie.

Dovoľte mi, vážení prítomní, pri tejto slávnostnej príležitosti spomenúť mená zakladateľov našej univerzity, ktorí stáli pri jej zrode a jej prvých krokoch. Patria k nim také významné osobnosti akými boli profesori Juraj Hronec - prvý rektor, Karel Křivanec, Štefan Bella, Dimitrij Andrusov, Pavol Danišovič, Karel Havelka, Emil Belluš, Dionýz Ilkovič,

V dobe svojho vrcholného rozkvetu bola jedným z centier európskej vedy. Dobrá povest akadémie priviedla na študijný pobyt do Banskej Štiavnice aj takého významného vedca, akým bol taliansky fyzik Alessandro Volta, a mnoho ďalších známych fyzikov a chemikov tej doby.

Najvýznamnejším uznaním a vysokým ocenením činnosti banskoštiavnickej akadémie bol prejav francúzskeho chemika Fourcroya vo francúzskom Národnom konvente po Veľkej francúzskej revolúcii, keď

František Valentín, Mikuláš Gregor, Juraj Gašperík, Jozef Čabelka, Ján Gonda, Ludovít Kneppo, Štefan Schwarz, Vojtech Kellö a ďalší. Patrí im naša vďaka. Pre nás súčasníkov sú inšpiráciou a motiváciou ako viesť univerzitu k novým úspechom.

Na pôde jubilujúcej Slovenskej technickej univerzity, ktorú právom označujeme za alma mater technických vysokých škôl na Slovensku, sa položili základy nielen klasických technických odborov a architektúry,

ale aj prírodovedných, lesníckych, poľnohospodárskych a výtvarných odborov, z ktorých sa po ich odčlenení z STU postupne vytvorili samostatné vysoké školy.

Počas histórie našej školy sa striedali obdobia rýchleho rozvoja s obdobiami istej stagnácie. Dnes však môžeme konštatovať, že naša univerzita počas svojej 70-ročnej pôsobnosti splnila svoje základné poslanie, a to výchovu technickej inteligencie, prípravu viac ako 110 tisíc vysokoškolských absolventov (z toho 95 718 inžinierov), bez ktorých by Slovensko sotva dosiahlo dnešný stupeň rozvoja.

Minulé storočie sa označuje ako storočie vedy. Právom, lebo 9/10 všetkých objavov ľudstvo urobilo práve v 20. storočí. Veľký rozvoj vedy a techniky poznačil nielen charakter práce, ale i život jednotlivcov

a spoločnosti vôbec. Bez akejkoľvek skromnosti môžeme konštatovať, že na Slovensku veľká časť rozvoja techniky a technológií, ale aj nových výrobkov a materiálov vyšla z dielne absolventov Slovenskej technickej univerzity alebo z univerzity ako takej. Je preto zarážajúce, že na Slovensku a v Európe záujem študentov o technické vzdelanie klesá. Dá sa to vysvetliť aj tým, že v niektorých európskych krajinách sa vytráca záujem o poznanie a vedu, čo sa prejavuje do značnej miery aj na Slovensku, kde napodiv registrujeme neprimeraný záujem o ezoteriku, liečiteľstvo, astrológiu, homeopatiu a ďalšie nevedecké disciplíny. Je to asi aj dôsledkom toho, že o zmysle a potrebe vedy málo hovoríme v médiách, nevieme zrozumiteľnou formou prezentovať výsledky vedeckej práce, neradi píšeme populárno-vedecké články do časopisov a denníkov.

Je poľutovaniahodné, že osobnosti umenia a spoločenských vied sa hrdia tým, že o prírodných vedách, matematike a fyzike nemajú ani poňatia. A práve títo ľudia sa často dostávajú do funkcií, kde musia rozhodovať o veciach, ktoré v sebe zahŕňajú vedecké a technické prvky. A tak vzniká nebezpečenstvo chybných rozhodnutí s ďalekosiahlymi spoločenskými dosahmi.

Veda odstráni alebo obmedzila mnoho chorôb, pomáha predlžovať ľudský život a zvyšuje jeho kvalitu, poskytla úžasné možnosti komunikácie. Zároveň však vyvoláva v mnohých ľuďoch pocit strachu. Vedecké objavy a technologický pokrok sa často chápu ako nebezpečenstvo pre budúcnosť ľudstva. Je však faktom, že tie štáty, ktoré investovali do vedy majú najvyššiu životnú úroveň, a čo je najdôležitejšie perspektívu udržateľného rastu.

Naša univerzita musí tiež akceptovať, že výskum už neznamená izolovanú činnosť a že dôraz sa už nekladie na individuálnych výskumníkov, ale na tímy a globálne siete výskumu. Prostredie výskumu na univerzitách sa stalo viac konkurenčným a vyžaduje si zvýšenú interakciu.

Európska komisia už v roku 2006 zverejnila program modernizácie univerzít. Komisia navrhuje, aby EÚ do 10 rokov vyčlenila aspoň 2% HDP, čo sa vzťahuje na verejné a súkromné financie, ktoré by mali byť použité na zmodernizovanie vysokoškolského vzdelávania. Na základe štúdií uskutočnených OECD sa napríklad ukazuje, že peniaze investované do získania vysokoškolskej kvalifikácie majú vyššiu návratnosť ako skutočné úrokové sadzby. Slovenská republika bude musieť prehodnotiť svoje investície do vysokých škôl, ak má tento program naplniť, lebo v súčasnosti je to len 0,8% HDP.

Hlavnou úlohou našej univerzity je formovanie osobnostného a vzdelanostného študenta. Musíme sa snažiť vytvárať podmienky pre všestranný rozvoj osobnosti študenta a umožniť naplnenie jeho ambícií.

Univerzitné vzdelanie možno chápať ako istý zdroj investície do budúcnosti. STU musí zabezpečiť čo najtesnejšie prepojenie teórie s praxou, s maximálnym dôrazom na uplatnenie na trhu práce. Len na vzdelanom a asertívnom absolventovi so zmyslom pre invenčnosť a zodpovednosť možno vybudovať vedomostnú ekonomiku ako predpoklad trvalo udržateľného rozvoja slovenskej spoločnosti. Vysoká úroveň a kvalita vzdelania patrí jednoznačne medzi hlavné atribúty každej prosperujúcej spoločnosti.

S výraznou mierou hrdosti môžem prehlásiť, že napriek pretrvávajúcej finančnej poddimenzovanosti univerzity, sa nám darí udržiavať kvalitu vzdelania na požadovanej úrovni. O tom svedčí aj skutočnosť, že STU v ostatných rokoch patrí medzi slovenské univerzity s najnižšou nezamestnanosťou svojich absolventov. Je to určite výsledok práce pedagogických pracovníkov univerzity, ktorí napriek ich nedocenenému postaveniu v spoločnosti vytvárajú odborný potenciál univerzity, v rám-

ci slovenských pomerov značne nadpriemerný a vo viacerých kritériách porovnateľný s významnými zahraničnými univerzitami.

STU ako vlnková loď technického vzdelávania na Slovensku vytvára pre záujemcov ponuky univerzitného vzdelávania v oblastiach, ktoré sú determinované záujmom spoločenskej praxe, ale tiež nadväzujú na jej kratšiu aj vzdialenejšiu históriu. Obsahovo sú zamerané na technické, technologicko-materiálne, technicko-informačné, informačné, technicko-ekonomické, technicko-umelecké a umelecké študijné študijné odbory. S uspokojením môžem konštatovať, že naša univerzita od roku 1990 rozvíjala štruktúru, formu a obsah vysokoškolského vzdelávania v duchu progresívnych trendov prijatých 25 štátmi Európy v roku 1999 Bolonskou deklaráciou.

Študijné programy realizované fakultami, koncipované s vyššie uvedenými charakteristikami, budia trvalý záujem o štúdiu na našej univerzite. Možno to dokumentovať počtami uchádzačov o štúdiu na STU, ktoré napriek nepriaznivému demografickému vývoju na Slovensku a spomínanému menšiemu záujmu o technické vedy sú také, že v akademickom roku 2007/08 sme opätovne nemohli na štúdiu na fakulty prijať všetkých záujemcov. Aj to svedčí o kvalitnej práci učiteľov a všetkých pracovníkov univerzity, za čo im aj touto cestou vyslovujem úprimné poďakovanie.

Vzdelávacie aktivity vo všetkých stupňoch vysokoškolského vzdelávania aj v oblasti celoživotného vzdelávania sú zamerané tak, aby napĺňali poslanie univerzity ako inštitúcie ponúkajúcej a realizujúcej vzdelávanie, v ktorom sú zahrnuté najnovšie poznatky z výskumnej činnosti v oblasti vedy a tvorivej činnosti v oblasti umenia.

Vážené dámy, vážení páni,

všimnime si však, že aj spomínaná slávna Banská akadémia vznikla tam, kde technické vzdelanie bolo nutnosťou, kde technické výtvarníky a nové riešenia boli žiadané a cenené. A tiež, že o jej zriadenie a výsadné postavenie pričínila osvietenská panovníčka.

Aj novodobá technická univerzita akou je STU má späťosť so súčasným priemyslom a potrebami praxe. Svedčí o tom takmer tisícika kontraktov s praxou ročne. Výskumná činnosť prináša univerzite široké medzinárodné väzby. Má najviac projektov Šiesteho rámcového programu EÚ zo slovenských subjektov. Študenti sú zapájaní do výskumu často už v prvom stupni štúdia. Až tretinu financií získava STU v priamej súťaži prostredníctvom výskumných grantov a kontraktov s praxou.

Naše snahy do budúcnosti smerujú predovšetkým do oblasti medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce a spolupráce s praxou. K tomu nevyhnutne potrebujeme výrazne zlepšiť výskumnú infraštruktúru, koncentrovať a inovovať technické vybavenie a investovať do vzdelávania ľudí. Chceme budovať silné výskumné a vývojové centrá univer-

zity, orientované na perspektívne a pre Slovensko potrebné oblasti priemyslu a spoločenskej praxe. Tam, kde to bude prospešné pristúpime aj k organizačnej či priestorovej koncentrácii infraštruktúry, k obnove a budovaniu špecializovaných technologických pavilónov, ako tomu bolo v minulosti (napr. pavilóny ťažkých laboratórií, hydrotechniky či betónových konštrukcií).

Dnes je nevyhnutné reagovať na zmenené výzvy súčasného priemyslu na Slovensku. Chceme upevňovať naše partnerstvá s priemyslom i vyhľadávať nové. Budeme seriózne zvažovať zámer vybudovať technologické inovačné centrum ako konkrétnu podporu priestorovej previazanosti školy s podnikmi alebo s ich výskumnými a vývojovými pracoviskami. Priamo v areáli univerzity či v jej tesnej blízkosti.

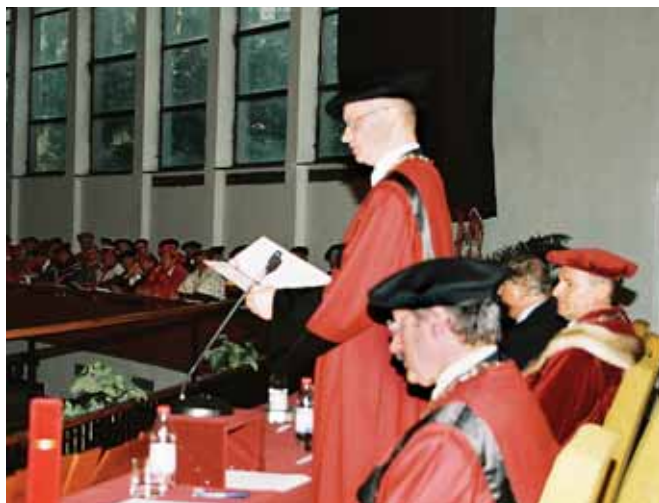
Na stôl sa tak dostáva vysoko aktuálna otázka budovania národného vedecko-technologického parku v Mlynskej doline. V tejto oblasti pôsobia elitné vedecké a vzdelávacie pracoviská dvoch najväčších slovenských univerzít zamerané na prírodovedné disciplíny, elektrotechniku a informatiku. Študujú tu i bývajú desaťtisíce nadaných študentov. Ďalší rozvoj univerzitných areálov je naliehavou spoločenskou požiadavkou.

V oblasti zhodnocovania vedeckých výsledkov budeme naďalej pozorne študovať najlepšie zahraničné skúsenosti i odporúčania Európskej komisie a jej poradných grémíí. To sa týka poskytovania licencií na využívanie nášho duševného vlastníctva, know-how, či podporovania odvážnych ľudí zakladať si nové inovatívne firmy orientované na progresívne technologické oblasti. Budeme ich podporovať nielen vytváraním podmienok na rozvoj firiem v ich skorom štádiu, ale aj vhodným

vzdelávaním a výchovou študentov k podnikateľstvu. Tiež podporíme zlepšovanie kultúry využívania a zhodnocovania nových poznatkov vzdelávaním manažmentu znalostí.

Vážené slávnostné zhromaždenie,

záverom by som vám všetkým chcel poďakovať za vašu účasť na oslavách 70. výročia zriadenia Slovenskej technickej univerzity, ktorou ste jej prejavili sympatie a podporu. Zvlášť ďakujem našim sponzorom, podporovateľom a tým, ktorí šíria jej dobré meno doma i v zahraničí. Moja úcta však predovšetkým patrí učiteľom, výskumníkom a zamestnancom STU. Sú to oni, ktorí aj napriek nežičlivému finančnému prostrediu pracujú v prospech rozvoja našej univerzity, formujú našich študentov a udržiavajú stále vysokú úroveň vedy a výskumu na STU. Slovenská technická univerzita má pred sebou ambiciózne plány. Som presvedčený, že naša univerzita bude hrať veľmi významnú rolu v znalostnej ekonomike Slovenska, v hľadaní jeho postavenia v globalizovanom svete. Technická inteligencia každého štátu je rozhodujúcou silou, ktorá vytvára inovatívne výrobky, technológie a technologické celky. Bude preto veľmi záležať na tom, ako sa nám bude dariť držať krok s európskymi technickými univerzitami v kvalite výskumu, v kvalite vzdelávania, ale aj v kvalite služieb pre študentov a učiteľov. Pevne verím, že v tomto našom úsilí nájdeme podporu v decíznej sfére Slovenska, v podnikateľskom prostredí, ale aj v širokej verejnosti. Vyslovujem presvedčenie, že sa nám ich podarí spoločne splniť. Lebo ako povedal Ľudovít Štúr: „My dali sme sa do služby ducha, preto musíme prejsť cestu života trnistú.“

Podujatie pokračovalo slávnostnou vedeckou radou, na ktorej VR STU udelila čestný titul doctor honoris causa O. Univ. Prof. Dipl.-Ing. Dr. techn. Petrovi Skalickému z Technickej univerzity vo Viedni. Týmto slávnostným aktom akademickú obec sprevádzal prorektor STU pre vedu a výskum doc. Ing. Robert Redhammer, PhD.

Slávnostné laudatio predniesol prorektor Dušan Petráš:

Prof. Dipl. Ing. Dr. Peter Skalicky sa narodil 25. apríla 1941 v Berlíne. Povinnú školskú dochádzku absolvoval a zmaturoval vo Viedni. Nasledovalo štúdium technickej fyziky na Vysokej škole technickej vo Viedni, kde v roku 1964 dostal v tomto odbore titul inžinier. V roku 1965 získal doktorát obhajobou dizertačnej práce v problematike röntgenovej optiky.

Od roku 1967 pôsobil ako vysokoškolský asistent. Zaslúžil sa o vybudovanie laboratória elektrónovej mikroskopie a o zostavenie pracovnej skupiny pre röntgenovú a elektrónovú difrakciu. V roku 1973 habilitoval v odbore fyzika kryštálov a v nasledujúcom roku sa stal profesorom pre fyziku kryštálov na domácej univerzite. V roku 1979, ako 38-ročný, sa stal riadnym profesorom pre aplikovanú fyziku na Technickej univerzite (TU) vo Viedni a predsedom rovnomeného ústavu.

V rokoch 1986 – 1990 pôsobil ako dekan Technicko-prírodovedeckej fakulty TU Viedeň a v roku 1991 bol prvýkrát zvolený za rektora Technickej univerzity vo Viedni. V nasledujúcich rokoch bol opätovne zvolený za jej rektora a v tejto funkcii pôsobí dodnes.

Prof. Peter Skalicky pracoval na viacerých svetových univerzitách:

- ako docent na Univerzite Pierra a Madam Curie v Paríži,
- ako hosťujúci profesor na Univerzite Changchun v Číne.

V rokoch 1991 – 1994 pôsobil ako člen rady vlády Rakúska pre vedu a výskum. V roku 1991 sa stal členom pracovnej skupiny „UOG 1993“. Neskôr, v roku 1999, bol ako rektor zvolený do UOG '93. V roku 2003 ako rektor bol zvolený do UG '02.

V roku 1991 sa stal zástupcom prezidenta rakúskej rektorskej konferencie, v ktorej bol zodpovedný za medzinárodné vzťahy a domácu a medzinárodnú výskumnú spoluprácu. V rokoch 1995 – 1999 pôsobil ako prezident Rakúskej rektorskej konferencie a v roku 1999 sa stal jej viceprezidentom zodpovedným za medzinárodné vzťahy.

Výskumná a pedagogická činnosť

V rámci svojej výskumnej a pedagogickej činnosti sa prof. Peter Skalicky venuje fyzike tuhých látok, fyzike kryštálov a elektrónovej

a röntgenovej difrakcii. V týchto oblastiach pôsobí ako vysokoškolský pedagóg a vydal už takmer 90 pôvodných publikácií.

Medzinárodné aktivity

V rámci medzinárodných aktivít v rokoch 1977 – 1983 pôsobil ako člen ad-hoc výboru Európskej nadácie pre vedu (ESF) a projektovej skupiny „European Synchrotron Radiation Facility“ (ESRF) v Grenobli. V rokoch 1980 – 1983 pracoval ako člen európskej projektovej skupiny Európskej nadácie pre vedu na projekte Európskeho synchrotrónneho zdroja žiarenia (ESRF) v Grenobli.

V rokoch 1993 – 1997 pôsobil ako člen Liaison Committee Konfederácie európskych univerzít za Európsku rektorskú konferenciu a v rokoch 2000 – 2003 ako člen výboru Rady EUA (Európskej asociácie univerzít) ako zástupca Rakúskej rektorskej konferencie.

V rokoch 1991 – 1995 pracoval ako predseda študijnej skupiny AUS-TRON. Od roku 2003 je aktívnym členom „Commission Aval“ na Tech-

nickej škole v Paríži a ako člen Administratívnej rady na Centrálnej škole v Paríži. V rokoch 2006 a 2007 bol prezidentom T.I.M.E (Top Industrial Managers for Europe).

Ocenenia

Prof. Peter Skalický získal viaceré ocenenia. V roku 1972 mu bola udelená Cena Fritz-Kohlrauscha za prácu v oblasti röntgenovej polari-začnej optiky realizovanej na Univerzite v Paríži. V roku 2001 prevzal čestný doktorát Technickej univerzity Cluj-Napoca v Rumunsku a v roku 2002 čestný doktorát Technickej vysokej školy v Lvove. V roku 2002 sa stal profesorom honoris causa na TU Perm v Rusku. Medzi inými oceneniami za zásluhy, v roku 2002 prevzal Veľký zlatý čestný odznak za zásluhy o Rakúsku republiku a v roku 2004 Veľký strieborný čestný odznak mesta Viedeň.

Aktivity spolupráce medzi TU Viedeň a STU v Bratislave

Prof. Peter Skalický sa zaslúžil o rozvoj spolupráce TU Viedeň a STU v Bratislave najmä v oblasti výmeny študentov cez program ERASMUS v problematike architektúry, priestorového plánovania, stavebníctva a strojárstva. Zaslúžil sa aj o úspešnosť niekoľkých projektov TEMPUS, týkajúcich sa manažmentu vyššieho vzdelávania a projektu LEONARDO v názvom Školenie v meraní a metrologii s využitím počítačov (COMET). V rámci partnerskej výskumnej spolupráce sa podieľal na rozvoji spolupráce s Inštitútom aplikovanej syntetickej chémie a Inštitútom výrobného inžinierstva.

Prof. Peter Skalický má významné zásluhy na vytvorení užšej spolupráce národných technických univerzít krajín V4, ale najmä medzi STU v Bratislave a TU Viedeň.

Z uvedených dôvodov navrhujeme pri príležitosti 70. výročia založenia univerzity udeliť profesorovi dipl. Ing. Dr. Petrovi Skalickému titul doctor honoris causa Slovenskej technickej univerzity v Bratislave za rozvoj spolupráce vo vede a technike medzi Technickou univerzitou vo Viedni a Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave.

Skladanie slávnostného sľubu: „Sľubujem, že vynaložím všetky sily na rozvoj vedy a techniky a budem šíriť dobré meno Slovenskej technickej univerzity.“

Rektor Peter Skalický pozdravil akademickú obec v slovenčine a v príhovore pokračoval v anglickom jazyku.

Slávnostné okamihy obohatil svojím vystúpením spevácky zbor Vysokoškolského umeleckého súboru Technik. Pod vedením dirigenta zboru Juraja Jartima a člena zboru Ladislava Kaprinaja si prítomní vypočuli skladby: Eugena Suchoňa – Aká si mi krásna

a
Mikuláša Schneidera Trnavského – Jubilate Deo

Po vystúpení speváckeho zboru požiadali o príhovor hostia:

prof. Ing. Karel Rais, CSc., rektor VUT Brno

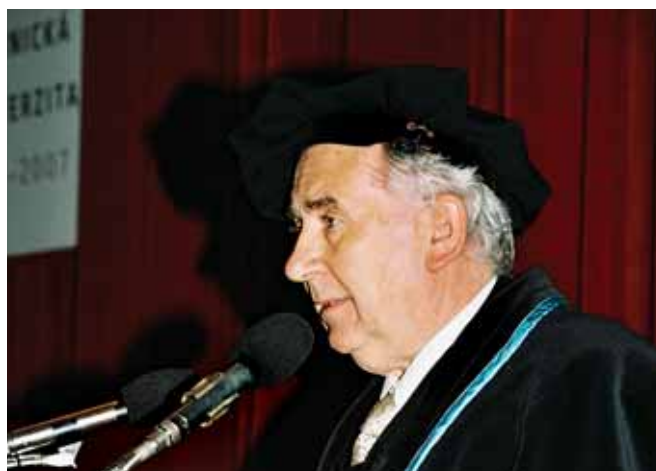
Dušan Čaplovič, podpredseda vlády SR

Ing. Jozef Habánik, PhD., štátny tajomník MŠ SR

Lubomír Jahnátek, minister hospodárstva

prof. Ing. Štefan Luby, DrSc., predseda SAV

Pozdravný list prezidenta SR Ivana Gašparoviča, pod záštitou ktorého sa akademická slávnosť konala, predniesol riaditeľ jeho kancelárie Milan Čič.

Prezident Slovenskej republiky

Bratislava 27. septembra 2007

Vážený pán rektor,
vážení účastníci slávnostného zasadnutia vedeckej rady STU,

Ďakujem za pozvanie na Vaše zasadnutie, ktoré sa koná v čase mojej pracovnej cesty v Spojených štátoch amerických, a preto nemôžem medzi Vás prísť osobne. Chcel by som Vás však pri príležitosti 70. výročia založenia Slovenskej technickej univerzity pozdraviť a zablahoželať Vám.

Sedemdesiat rokov STU znamená pre Slovensko veľmi veľa. Škola nadviazala na tradíciu slovenského technického školstva, ktorá siaha až do 18. storočia a začala novú éru vo výchove generácií slovenskej technickej inteligencie, postavenú na kvalitných študijných programoch, ako i na špičkových pedagógoch, z ktorých mnohí boli a sú skutočné kapacity vo svojich odboroch. Pre našu spoločnosť má preto STU neoceniteľný význam. Bez zdatnej technickej inteligencie si totiž nemôžeme predstaviť rast nášho hospodárstva a našu konkurencieschopnosť v rámci európskeho a svetového hospodárskeho priestoru. Rád by som sa Vám poďakoval za Vašu prácu, ktorou budujete modernú univerzitu, postavenú na najnovších poznatkoch a svetových technických trendoch. Verím, že tak to bude i naďalej a že prestíž STU bude stále rásť.

Želám Vám do budúcnosti všetko dobré. Naďalej sa usilujte o to, aby študovať či pôsobiť na Vašej univerzite bola česť a aby Vaši absolventi odchádzali do praxe podkutí a plní vedomostí. Každému z Vás želim tiež veľa osobných a pracovných úspechov.

S pozdravom

Počas celej histórie našej alma mater bol a dodnes aj ostal osobou najvážnejšou i najdôležitejšou, osobou s najväčšou ťarchou zodpovednosti za nás všetkých, tu na akademickej pôde, jej rektor. Našu univerzitu na tomto poste počas jej 70-ročnej existencie viedli i reprezentovali viaceré významné osobnosti. Súčasný rektor Vladimír Báleš udelil pri tejto príležitosti ako symbolický prejav vďaky a uznania pamätnú medailu pripomínajúcu 70. výročie založenia univerzity rektorom:

- **prof. Ing. Štefanovi Chocholovi, CSc.**, ktorý bol rektorom v rokoch 1959 – 1963
- **Dr. h. c. prof. Ing. Antonovi Blažejovi, DrSc.**, ktorý bol rektorom v rokoch 1969 – 1989
- **prof. Ing. Jánovi Garajovi, DrSc.**, ktorý bol rektorom v rokoch 1989 – 1990
- **prof. Ing. Vojtechovi Molnárovi, DrSc.**, ktorý bol rektorom v rokoch 1991 – 1994
- **doc. Ing. Igorovi Hudobovi, PhD.**, ktorý bol rektorom v rokoch 1994 – 2000
- **prof. RNDr. Ľudovítovi Molnárovi, DrSc.**, ktorý bol rektorom v rokoch 2000 – 2003
- **prof. Ing. Norbertovi Frištackému, CSc.**, ktorý bol po roku 1989 prvýkrát slobodne voleným rektorom na obdobie rokov 1990 – 1991, bola medaila udelená in memoriam a prevzala ju manželka Hilda Frištacká.

Prof. Ing. Štefan Chochol, CSc., pri preberaní Pamätnej medaily STU.

Dr. h. c. prof. Ing. Anton Blažej, DrSc., pri preberaní Pamätnej medaily STU.

Prof. Ing. Ján Garaj, DrSc., pri preberaní Pamätnej medaily STU.

Prof. Ing. Vojtech Molnár, DrSc., pri preberaní Pamätnej medaily STU.

Doc. Ing. Igor Hudoba, PhD., pri preberaní Pamätnej medaily STU.

Prof. RNDr. Ľudovít Molnár, DrSc., pri preberaní Pamätnej medaily STU.

Pamätnú medailu prof. Ing. Norbertovi Frištackému, CSc., prevzala manželka H. Frištacká.

Pamätná medaila k 70. výročiu Slovenskej technickej univerzity bola vyrazená v Kremnici. Na reverze medaily je prezentovaný prvý dodnes používaný emblém a symbol Slovenskej technickej univerzity, ktorý navrhol významný slovenský sochár Jozef Kostka v roku 1941.

Averzom medaily je logo univerzity používané od jubilejného roku 2007, doplnené o rok jubilea. Autormi loga sú mladí dizajnéri Juraj Blaško a Matúš Lelovský, ktorí svojím návrhom prezentujú súčasný trend v oblasti vizuálnej komunikácie.

Udelenie pamätných medailí uzavrelo slávnostné zasadnutie vedeckej rady Slovenskej technickej univerzity v Bratislave.

Na záver si všetci prítomní spoločne so speváckym zborom súboru Technik zaspievali študentskú hymnu Gaudeamus igitur. Slová študentskej hymny Gaudeamus igitur:

Gaudeamus igitur
iuvenes dum sumus:
post iucundam iuventutem,
post molestam senectutem
nos habebit humus.

~
Vita nostra brevis est,
brevis finietur;
venit mors velociter,
rapit nos atrociter,
nemini parceretur.

~
Ubi sunt, qui ante nos
in mundo fuere?
Vadite ad superos,
transite ad inferos.
Ubi iam? – Fuere.

~
Vivat academia,
vivant professores,
vivat membrum quodlibet,
vivant membra quaelibet,
semper sint in flore!

Po záverečných slovách prorektora Dušana Petráša sa pozvaní hostia presunuli na recepciu do Átria v Slovenskom rozhlase.

Medzinárodná konferencia Technické vzdelávanie v globalizovanej spoločnosti

Významnou súčasťou osláv 70. výročia založenia STU bola medzinárodná konferencia *Technické vzdelávanie v globalizovanej spoločnosti*, ktorej program bol rozložený do dvoch dní, 27. a 28. septembra 2007. Nasledovala bezprostredne po slávnostnom zasadnutí vedeckej rady Slovenskej technickej univerzity v priestoroch Auly Dionýza Ilkoviča.

Konferenciu po organizačnej a programovej stránke pripravil organizačný a programový výbor, v ktorom mala každá fakulta svoje zastúpenie. Tento výbor pracoval v zložení: Pavel Čičák (FIIT), Ľudovít Fillo (SvF), Naďa Hrašková (FA), Karol Jelemenský (zo začiatku Lubomír Šooš) (SjF), Viliam Laurinc (FCHPT), Jarmila Pavlovičová (zo začiatku Ján Vajda) (FEI), Jozef Sablik (zo začiatku Jozef Vaský) (MTF). Jeho predsedom bol Marian Veselý z FEI STU. Významnou podporou boli obidvaja prorektori, ktorým bola táto úloha vedením STU pridelená, najprv to bol Robert Špaček a nakoniec Dušan Petráš. Vysoko treba vyzdvihnúť aktívny prístup Zuzany Mokošovej, vedúcej útvaru práce s verejnosťou.

Organizačný a programový výbor konferencie začal svoju prácu v októbri 2005, teda takmer dva roky pred uskutočnením podujatia. Ako výsledok diskusie vznikol ideový zámer konferencie, postupne sa vykryštalizoval jej konkrétny názov a naplnil sa jej obsah. Konferencia bola zameraná na tieto oblasti:

1. Technické vzdelávanie vo vedomostnej spoločnosti
2. Informačné a komunikačné technológie vo vzdelávaní
3. Výskum a univerzitné vzdelávanie
4. Systémy riadenia univerzity

1. Technické vzdelávanie vo vedomostnej spoločnosti
 - a) Poslanie a úlohy univerzity
 - b) Internacionalizácia vzdelávania
 - c) Bolonský proces, Lisabonská stratégia

2. Informačné a komunikačné technológie vo vzdelávaní

- a) Využitie multimediálnych prostriedkov
- b) E-vzdelávanie
- c) Virtuálna univerzita

3. Výskum a univerzitné vzdelávanie

- a) Synergia výskumu a vzdelávania
- b) Účasť študentov vo výskume
- c) Transfer výsledkov výskumu
- d) Inkubátory a centrá excelencie
- e) Účasť malých a stredných podnikov na tvorbe výskumných programov

4. Systém riadenia univerzity

- a) Organizačná štruktúra a informačný systém
- b) Deľba právomocí a zodpovednosti v riadení
- c) Samospráva univerzity
- d) Financovanie a samofinancovanie
- e) Tvorba a riadenie univerzity

Každá fakulta navrhla do programu dvoch prednášateľov. Okrem toho mali vystúpiť rektori univerzít zo susedných krajín, TU Viedeň, ČVUT Praha, BME Budapešť. Z týchto troch osobností sme mali možnosť privítať len rektora TU Viedeň Petra Skalického, ktorý dostal čestný doktorát na dopoludňajšom slávnostnom zasadnutí vedeckej rady STU. Ostatné dve univerzity vyslali svojich prorektorov, Jiřího Bílu ČVUT Praha a Miklósa Zrínyiho BME Budapešť. Tieto tri príspevky naplnili prvú časť prvého dňa konferencie.

Rektor Skalický vo svojom príspevku polemizoval o konkurencii a spolupráci. Dôvodil, prečo je dôležité, aby technické univerzity spojili sily. Prorektor Bíla sa zameril na interdisciplinárne štúdium a jeho pozitívny vplyv na zvýšenie zamestnanosti. Prorektor Zrínyi sa zaoberal dosahmi Bolonského procesu na vzdelávanie a výskum na vysokých školách v Maďarsku.

Obohatením programu prvého dňa konferencie bola účasť a príspevok bývalého rektora TU Darmstadt Johanna-Dietricha Woernera. Otvoril druhú časť prvého dňa konferencie. Spolu s ním vystúpil nominant FCHPT STU dekan z TU Viedeň Johannes Froehlich a člen predstavenstva firmy Volkswagen Bratislava Jaroslav Holeček. Jeho vystúpením sa naplnil program prvého dňa konferencie. Krátka diskusia v priebehu konferencie i na jej záver trochu rozbúrila inak pokojnú hladinu riedkeho poslucháčstva.

Bývalý rektor Woerner sa vo svojom príspevku pýtal, či zavedenie titulu bakalár a magister je ukončením predchádzajúcej úspešnej etapy. Dekan Froehlich venoval svoj príspevok e-vzdelávacím stratégiám. Jediný príspevok z priemyslu od Jaroslava Holečka pojednával o kategóriách spolupráca, partnerstvo, synergia.

Rektor V. Bálež udelil všetkým prednášateľom Pamätnú medailu STU. Prorektor Dušan Petráš v mene rektora odovzdal medaily prednášateľom po ich vystúpeniach.

Prvému dňu konferencie možno priradiť aj označenie anglický – všetky referáty odzneli v anglickom jazyku.

Do programu prvého dňa sa pôvodne prihlásil aj Demosthenes N. Asimakopoulos, prorektor univerzity v Aténach s veľmi zaujímavým príspevkom, v ktorom chcel hovoriť o vzdelávaní tých, čo robia politické rozhodnutia. Pre chorobu sa však nakoniec nemohol zúčastniť konferencie.

Po občerstvení sa už účastníci konferencie a osláv – až na tých, ktorí sa ponáhľali domov – tešili na koncert Vysokoškolského umeleckého súboru Technik. Je len na škodu vecí, že najvýznamnejší účastníci konferencie zo zahraničia nevydržali na pôde STU až do tejto chvíle.

Druhý deň konferencie bol venovaný prednášateľom, ktorých nominovali fakulty. V prvej časti vystúpili Georg Flachbart zo Stuttgartu ako nominant FA STU, Ľudovít Molnár, dekan a Mária Bieliková, prodekanka za FIIT STU, Ján Lešinský za Sjf STU, Ján Šajbidor, prodekan za FCHPT STU a Milan Petráš za MTF STU.

Georg Flachbart hovoril na tému európskej univerzity v globalizovanej spoločnosti. Dekan Molnár vyzdvihol vo svojom príspevku znalosti ako bohatstvo univerzity. Prodekan Šajbidor načrtnol obraz vedy a výskumu na FCHPT STU. Milan Petráš udivil poslucháčov množstvom historických faktov z histórie technického vysokoškolského vzdelávania na Slovensku. Ján Lešinský sa zaoberal zvyšovaním konkurencieschopnosti absolventov STU v priestore EÚ. Prodekanka Bieliková vyzdvihla informačné systémy ako nový prvok vzdelávania v ére internetu.

V druhej časti vystúpili Ján Vajda, dekan a Jozef Jasenek za FEI STU, František Horňák, prodekan za MTF STU, Ľudovít Fillo a Milan Bielek za SvF STU, Miroslav Vereš za Sjf STU a Peter Gál za FA STU.

Dekan Vajda uviedol celý rad zaujímavých faktov z histórie elektrotechniky a elektrotechnického inžinierstva na Slovensku. Bývalý prodekan Jasenek presviedčal, aká dôležitá je harmonizácia vzdelávania aj pre elektrotechnikov a informatikov. Prodekan Horňák zase prebral špecifickú výchovu manažérov na technickej univerzite. Bývalý dekan Fillo poinformoval o postavení konštrukčného a dopravného inžinierstva v programe troch univerzít. Miroslav Vereš hovoril o vývoji metodiky konštruovania v oblasti strojárstva. Bývalý dekan Gál rozoberal vzdelávanie na FA STU. Bývalý dekan Bielek si vybral

Doc. Ing. Ján Vajda, CSc., dekan FEI STU.

Prof. Ing. Jiří Bíla, DrSc., prorektor ČVUT Praha.

špecifickú tému – laboratórna a experimentálna základňa pre fyziku budov a konštrukcií.

Všetky príspevky odzneli v slovenčine, a tak druhému dňu konferencie možno priradiť prívlastok slovenský.

Hrŕtka poslucháčov na konci konferencie už nemala sílu na nejakú významnejšiu diskusiu. Vzhľadom na pracovné zaneprázdnenie vedenia STU konferenciu zakončil predseda organizačného a programového výboru. Pripravená návšteva vybraných pracovísk a prehliadka mesta sa už neuskutočnila – zahraniční účastníci nevydržali do druhého dňa.

Hladký priebeh konferencie zabezpečovali pracovníčky pri registrácii, spomeňme aspoň Vieru Jančuškú. CVT malo na starosti IKT, TPO technické zabezpečenie. Je len smutné, že okrem jedného novinára nebol žiadny záujem tlače či televízie.

Všetky prezentácie sa dostali na spoločné CD, ktoré dostali účastníci konferencie, ale bude k dispozícii aj pre ďalšie využitie. Všetky prezentácie sú v anglickom jazyku, CD sa dá teda využívať aj pri cestách do zahraničia či pre zahraničné návštevy u nás.

Čo povedať na záver? Na konferencii odzneli mnohé zaujímavé myšlienky a názory, ktoré by mali zákonite vyvolať diskusiu. Záujem a účasť najmä zo strany STU nenaplnili očakávania. Možno sa však práve táto neukončená diskusia preniesie na stránky časopisu Spektrum. Verme, že to tak bude.

doc. Ing. Marian Veselý, CSc.

predseda organizačného a programového výboru konferencie

Pamätné medaily pre rektorov partnerských univerzít

Popoludní rektor STU Vladimír Bálež prijal rektorov partnerských domácich a zahraničných univerzít a na priateľskom posedení im poďakoval za prínos vo vysokoškolskom vzdelávaní. Pamätnú medailu STU pri príležitosti 70. výročia založenia univerzity dostali zástupcovia:

Moscow Power Engineering Institute
University of Belgrade
Wroclaw University of Technology
Univerzity Komenského v Bratislave
Technickej univerzity v Košiciach
Technickej univerzity vo Zvolene
Žilinskej univerzity
Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre
VŠB-TU Ostrava
VUT Brno
Ekonomickej univerzity v Bratislave
Vysokej školy múzických umení v Bratislave
Slovenskej zdravotníckej univerzity
Vysokej školy manažmentu
Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave
Vysokej školy ekonómie a manažmentu verejnej správy
Vysokej školy zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety
Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach
Vysokej školy bezpečnostného manažérstva
Univerzity veterinárskeho lekárstva v Košiciach
Univerzity M. Bela v Banskej Bystrici
Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre
Akadémie ozbrojených síl gen. M. R. Štefánika v Liptovskom Mikuláši
Katolíckej univerzity v Ružomberku
Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Trnavskej univerzity

Prešovskej univerzity
Trenčianskej univerzity
Vysokej školy v Sládkovičove
Univerzity J. Selyeho v Komárne
Stredoeurópskej vysokej školy v Skalici
Univerzity Karlovej
Univerzity Pardubice
VŠCHT v Prahe
Univerzity T. Bati v Zlíně

Doc. Ing. Juraj Wagner, PhD., rektor Trenčianskej univerzity A. Dubčeka udelil Vladimírovi Báležovi Zlatú medailu Alexandra Dubčeka, prof. MUDr. Vladimír Krčméry, DrSc., rektor VŠZ a SP sv. Alžbety mu odovzdal Zlatú medailu sv. Alžbety, od prof. Károlya Molnára, DSc., rektora Univerzity of Technology v Budapešti prevzal Diploma of Merit, od prof. Ing. Štefana Lubyho, DrSc., predsedu SAV Nummum Academiae Memorialem Tribut a doc. Ing. Viktor Milata, CSc., predsedu Slovenskej chemickej spoločnosti ocenil rektora STU Zlatou medailou ACHS.

Nestačí im len odbornosť. Musia byť pripravení na ďaleko náročnejšie úlohy ako naša generácia. Rýchlo sa meniaci doba vyžaduje absolventa, ktorý sa vie adaptovať na premenlivosť prostredia, vie komunikovať, pracovať v tíme a pri vysokom pracovnom výkone si udržať zdravie a pociť životnej radosti. Nechceme mrzutých absolventov. Veľkou výzvou technických univerzít je humanizácia technického vzdelávania. Štúdiom na vysokej škole nie je len o vzdelávaní. Je aj súčasťou výchovy, ktorá formuje charakter mladého človeka, vedie ho k zodpovednosti, cieľavedomej práci i hrdosti nad spoločnosťou, z ktorého vzišiel. Dôležitou súčasťou kvalitného vzdelávania na univerzite je výskum. Naša univerzita, podobne ako aj ostatné vysoké školy na Slovensku musí riešiť problémy spojené s podporou vedy, výskumu a inovácií. Chýba nám adekvátne ocenenie kvality, výkonnosti a excelentnosti, čo negatívne ovplyvňuje vytváranie rozhodujúcich ľudských, finančných a materiálnych zdrojov,

Pri tónoch hudby

Kultúrnym vyvrcholením príjemne stráveného dňa bola návšteva slávnostného koncertu Vysokoškolského umeleckého súboru Technik, ktorý úspešne reprezentuje Slovenskú technickú univerzitu doma i v zahraničí. Pri príležitosti 70. výročia založenia STU uviedol dirigent Juraj Jartim hymnus s názvom „Salve, alma mater“, ktorého tóny otvorili tento slávnostný večer. Programom hostí sprevádzali Lubica Mešková a Juraj Caránek. Po vystúpení komorného orchestra a speváckeho zboru zaujali hostí energické a živé tanečné kreácie folklórneho súboru (str. 21).

Vladimír Bálež sa prihovril prítomným slovami:

Rok 2007 je pre Slovenskú technickú univerzitu v Bratislave rokom jubilujúcim a prináša nám možnosť rekapitulovať minulosť a pripraviť si plány a predsavzatia do budúcnosti. Už pri svojom založení pred 70 rokmi nadviazala univerzita na tradíciu Banskej akadémie, ktorá svojou vysokou odbornou úrovňou položila základný kameň technickému vzdelávaniu na Slovensku. Počas celého svojho vývoja v tomto trende pokračovala a aj dnes uvedomelo kráča k modernej vzdelávacej a výskumnej inštitúcii, ktorá je otvorená novým myšlienkam a za cieľ si dala naplniť program budovania znalostnej spoločnosti.

Len vzdelaní ľudia môžu prinášať novú kvalitu, ktorá sa postupne premieňa na lepšie životné podmienky nás všetkých. Vzdelanosť samotná nestačí. Musí sa premeniť na múdrosť, ktorá okrem pokroku prináša aj pochybnosti hľadania tej správnej cesty. Je šťastím ak univerzita nie je konformná. Ak v nej prebieha tvorivá diskusia o lepších alternatívach. Len v takomto prostredí sa darí kreativitě, invencii a zdravému sebedovomiu. Dnešní mladí ľudia musia byť týmito danosťami vybavení.

ktoré by prilákali na vysoké školy najlepších pracovníkov. Len touto cestou možno dosiahnuť uznávané výsledky. Často sa školám vyčíta, že ňaťahujú ruku za finančnými zdrojmi. Existuje však celospoločenská ochota investovať do budúcnosti? Pretože investovanie do vedy a do vzdelania je investíciou do budúcnosti. A takejto ochoty je na Slovensku, žiaľ, málo. Myslím si, že nemusíme byť v tejto veci skeptickí. Veď aj iné krajiny prešli podobným procesom poznávania užitočnosti investícií do vedy a vzdelania. Dnes ich firmy produkujú výrobky s vysokou pridanou hodnotou a konkurujú tým najlepším.

Milé dámy, vážení páni. Dovoľte, aby som sa vrátil na úvod. Som pevne presvedčený, že vzdelanie nie je jediným cieľom nášho snaženia. Okrem získania kvalifikácie a odbornosti to musí byť aj prostriedok na dosiahnutie stavu duševnej slobody a pokoja z vlastných rozhodnutí. Nech nám k nemu prispeje aj dnešný večer.

Pamätnú medailu STU za prínos v technickom vzdelávaní si z rúk rektora STU prevzali osobnosti, ktorým Slovenská technická univerzita v minulosti udelila čestný titul doctor honoris causa:

Dr. h. c. prof. Dr. Ing. Heinz Bartsch
 Dr. h. c. prof. Hugo Corres Peiretti
 Dr. h. c. Ing. Ľubomír Čergel, PhD.
 Dr. h. c. prof. Ing. Peter Danišovič
 Dr. h. c. prof. Ing. Jiří Drahoš, DrSc.
 Dr. h. c. prof. Dr. Hartmut Fuess
 Dr. h. c. Ing. Slavomír Hatina
 Dr. h. c. Ing. Peter Joehnk, PhD.
 Dr. h. c. prof. RNDr. Ľubomír Kubáček, DrSc.

Dr. h. c. prof. Ing. Štefan Luby, DrSc.
 Dr. h. c. prof. Dr. Bernhard Müller
 Dr. h. c. prof. Peter Herbert Ossana
 Dr. h. c. Ing. Rudolf Schuster
 Dr. h. c. Dr. Ing. Ján Skalný, PhD.
 Dr. h. c. Ing. Jozef Uhrík, CSc.
 Dr. h. c. prof. Dr. Klaus Wetzig
 Dr. h. c. prof. Ing. Ľudovít Zanzotto, PhD.
 Dr. h. c. prof. Dr. Ing. Philip von Rohr

Minulosť a prítomnosť

Zaujímavou súčasťou osláv bolo otvorenie výstavy o histórii a súčasnosti STU v budove rektorátu, ktorá prezentovala výsledky dosiahnuté počas uplynulých 70 rokov. Veľmi pútavá bola expozícia historických technických artefaktov, ktoré univerzite požičal Ing. Štefan Holakovský, bývalý absolvent Elektrotechnickej fakulty, vynálezca, publicista a patentový zástupca. K najstarším exponátom patrili hracie skrinky

Dr. h. c. prof. Dr. Klaus Wetzig

Dr. h. c. prof. Dr. Hartmut Fuess

Dr. h. c. prof. Dr. Ing. Philip von Rohr

(s kovovými platňami, resp. valčekom) a fonograf „Edison standard phonograph“ (vyrobený pravdepodobne v roku 1904). Pri jeho predvádzaní sa po chodbách starobylej budovy rozliehali zvuky, ktoré boli nahrané ešte 20 a možno aj 30 rokov pred jej postavením.

Najväčšie zastúpenie mali exponáty súvisiace s elektrotechnikou. Niektoré vystavované kryštáliky (najjednoduchšie rozhlasové prijímače) a reproduktory boli vyrobené ešte pár rokov predtým, než sa začalo na Slovensku vysielat' (v roku 1926). Ako povedal sám autor: „K tvarovo najzaujímavejším a zberateľmi veľmi vyhľadávaným prijímačom patria tzv. kaplnky, ktoré sú na výstave zastúpené prijímačmi Philips 930 A (vyrábaný v rokoch 1931/32) a Marconi 256 (vyrábaný v rokoch 1932/33).“

Najpočetnejšou súčasťou vystavovanej zbierky boli telefóny. K najzaujímavejším a najstarším patrili telefónny prístroj, ktorý na pohľad nemá mikrofón. Je to drevená škatuľka so slúchadlom zaveseným na jej bočnej stene. Vo vnútri škatuľky sú uhlíkové tyčinky, ktoré sa dotýkajú. Pri hovorení smerom ku škatuľke sa tyčinky chvejú v rytme prichádzajúceho zvuku, čím sa mení elektrický odpor tejto sústavy, a ďalej to

funguje ako najjednoduchšie telefóny.

Hostí zaujal aj približne sto rokov starý interkom (v tvare svietnika) umožňujúci majiteľovi telefonovanie do 8 miestností.

Nemenej zaujímavých bolo aj množstvo iných exponátov, ktoré určite zaujmú návštevníkov Rektorátu STU, pretože výstava na jej chodbách pokračuje aj naďalej a je zárodokom Technického múzea STU, ktoré chce univerzita zriadiť v blízkej budúcnosti po rozšírení o ďalšie exponáty. V depozitároch Ing. Holakovského čakajú stovky ďalších zaujímavých predmetov – fotoaparáty, kamery, premietačky, písacie stroje, šijacie stroje, parné stroje, počítaacie mechanické stroje a i.

Spolupráca s praxou

Prof. Ing. František Janíček, PhD., gestor projektu

Paolo Ruzzini a Vladimír Bálež podpísali Zmluvu o spolupráci

Dňa 28. septembra 2007 predseda predstavenstva a generálny riaditeľ spoločnosti Enel Slovenské elektrárne Paolo Ruzzini a rektor STU Vladimír Bálež na univerzitnej pôde slávnostne podpísali Zmluvu o spolupráci. Spolupráca s najväčším energetickým podnikom na Slovensku v čase osláv 70. výročia založenia STU je symbolom kontinuity vyučovania elektroinžinierstva, ktoré patrilo medzi prvé odbory prednášané na univerzite. Slovenská technická univerzita je stabilným partnerom našej energetiky, pre ktorú vychovala tisíce úspešných absolventov. Rozvoj spolupráce v oblastiach spoločného záujmu za STU gesturuje prof. Ing. František Janíček, PhD., prorektor STU pre rozvoj. Podľa jeho slov, fakulty našej univerzity koordinujú prípravu nového celouniverzitného študijného programu zameraného na elektroenergetiku.

Podpisom zmluvy medzi Slovenskou technickou univerzitou a firmou Enel Slovenské elektrárne sa dvojročný jubilej našej univerzity úspešne ukončili.

Na tlačovej konferencii usporiadanej pri príležitosti 70. výročia STU sa zúčastnili aj šéfredaktori odborných časopisov.

Text: Iva Šajbidorová

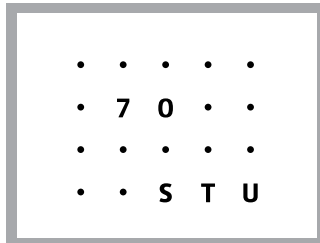
Fotografie: Etela Krížiková

Oslavy 70. výročia založenia Slovenskej technickej univerzity mali pokojný priebeh a bohatý a pestrý program aj vďaka sponzorom:

SLOVINTEGRA

Inzercia:

Občianske združenie SAB

Vás pozýva na kurz

Obnoviteľné zdroje energie - alternatíva energetiky

Globálne otepľovanie a energia

Energetická bezpečnosť SR

Trvalo udržateľný rozvoj

**Vodná, solárna, veterná
a geotermálna energia**

Biomasa ako zdroj energie

**Perspektívy alternatívnych zdrojov energie -
nové druhy zdrojov**

Energia a človek

Ekonomika alternatívnych zdrojov

+ exkurzie

Viac informácií o kurze:

<http://www.sab.sk>

<http://ozesab.blogspot.com>

Projekt je podporený v rámci jednotného programového dokumentu NUTS II Bratislava Cieľ 3 soofinancovaného z Európskeho sociálneho

<http://www.esf.gov.sk>

November I: 9.11.2007; 16.11.2007; 23.11.2007
 November II: 7.11.2007 - 9.11.2007
 November III: 14.11.2007 - 16.11.2007
 November IV: 21.11.2007 - 23.11.2007
 November V: 28.11.2007 - 30.11.2007
 December I: 5.12.2007 - 7.12.2007
 December II: 12.12.2007 - 14.12.2007
 Január I: 18.1.2008; 25.1.2008; 1.2.2008
 Január II: 9.1.2008 - 11.1.2008
 Január III: 16.1.2008 - 18.1.2008
 Január IV: 23.1.2008 - 25.1.2008
 Január V: 30.1.2008 - 1.2.2008
 Február I: 8.2.2008; 15.2.2008; 22.2.2008
 Február II: 6.2.2008 - 8.2.2008
 Február III: 13.2.2008 - 15.2.2008
 Február IV: 20.2.2008 - 22.2.2008
 Február V: 27.2.2008 - 29.2.2008

Ďalšie termíny budú uverejnené na uvedených web-adresách alebo si ich nájdete na stránkach STU

Kontakt: jelinkova.j@sab.sk
 02/ 44450637

2007

108.273 absolventov

19.199 študentov
vo všetkých
formách štúdia

1.647 učiteľov
a výskumných
pracovníkov

923 kontraktov
a objednávok
z praxe

513 domácich
výskumných
projektov

201 akreditovaných
študijných
programov

121 medzinárodných
výskumných
projektov

81 výskumných pracovísk
a inovatívnych laboratórií
v sieti STRINET

75 rámcových dohôd
so zahraničnými
univerzitami

7 fakúlt

SLOVENSKÁ
TECHNICKÁ
UNIVERZITA
V BRATISLAVE

www.stuba.sk

SvF
www.svf.stuba.sk

SjF
www.sjf.stuba.sk

FEI
www.feistuba.sk

FCHPT
www.fchpt.stuba.sk

FA
www.fa.stuba.sk

MTF
www.mtf.stuba.sk

FIIT
www.fiit.stuba.sk